

राज्य मराठी विकास संस्थेच्या
उपसंचालक या पदावर २ वर्षासाठी
प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती- श्रीमती अं.जा.
ढमाळ, राज्यकर उपआयुक्त, वस्तू व
सेवा कर विभाग, पुणे.

**महाराष्ट्र शासन
मराठी भाषा विभाग**

शासन आदेश क्रमांक: प्रतिनि-२०२२/प्र.क्र.४२/आस्था-२

नवीन प्रशासन भवन, ८ वा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १९ सप्टेंबर, २०२४

वाचा:

- १) श्रीमती अं. जा. ढमाळ यांचे दिनांक ०५ जानेवारी, २०२४ चे निवेदन,
- २) वित्त विभागाचे दिनांक ३० जुलै, २०२४ चे पत्र क्रमांक: विकवि १४२२/प्र. क्र.१२२/वि.प्र.-१.

शासन आदेश

राज्य मराठी विकास संस्थेतील उपसंचालक हे पद सन २००९ पासून रिक्त आहे. मराठी भाषा आणि महाराष्ट्राची संस्कृती यांचे संरक्षण, संगोपन आणि संवर्धन करण्याच्या हेतूने राज्य मराठी विकास संस्थेची स्थापना करण्यात आली आहे. विविध क्षेत्रात होणारा मराठीचा वापर अधिकाधिक गुणवत्तापूर्ण होत जावा व मराठी भाषेच्या अभिवृद्धीची प्रक्रिया नियोजनपूर्वक गतिमान राहावी या उद्दिष्टाने सर्व स्तरावर मराठी भाषेचा विकास साधण्यासाठी राज्य मराठी संस्थेकडून स्वतंत्रपणे विविध उपक्रम राबविले जातात. तथापि, संस्थेतील उपसंचालक हे महत्वाचे पद सद्यःस्थितीत रिक्त असल्यामुळे त्याचा प्रतिकूल परिणाम संस्थेच्या उपक्रमांवर आणि कामकाजावर होत आहे.

उपरोक्त नमूद वाचा क्र.१ येथील निवेदनाद्वारे श्रीमती अं. जा. ढमाळ, राज्यकर उपायुक्त, वस्तू व सेवा कर विभाग, पुणे यांनी उपसंचालक, राज्य मराठी विकास संस्था पदावर प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती देण्याबाबत विनंती केली होती. वाचा क्र.२ येथील पत्रान्वये वित्त विभागाने श्रीमती अं. जा. ढमाळ, राज्यकर उपायुक्त यांची सदर पदावर प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती केल्यास श्रीमती ढमाळ यांना प्रतिनियुक्तीवर रुजू होण्यासाठी कार्यमुक्त करण्यास वित्त विभागाची सहमती आहे.

उपरोक्त वस्तुस्थिती विचारात घेऊन एक विशेष बाब म्हणून उपसंचालक, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई या पदावर श्रीमती अं. जा. ढमाळ, राज्यकर उपआयुक्त, वस्तू व सेवा कर विभाग, पुणे यांची प्रथमतः २ वर्षासाठी प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती करण्यात येत आहे.

श्रीमती अं.जा. ढमाळ हया ज्या दिवशी उपसंचालक, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई या पदावर हजर होतील त्या दिवसापासून त्यांचा प्रतिनियुक्ती कालावधी सुरु होईल. महाराष्ट्र नागरी सेवा (पदग्रहण

अवधी, स्वीयेतर सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतून काढून टाकणे यांच्या काळातील प्रदाने) नियम १९८१ च्या नियम ४० व परिशिष्ट २ नुसार तसेच वित्त विभाग आणि सामान्य प्रशासन विभाग यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय विचारात घेऊन प्रस्तुत प्रतिनियुक्तीच्या अटी व शर्ती तयार करण्यात आल्या असून त्या सोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आहेत.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०९१९१७५३२९५५३३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नितिन डंगारे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) श्रीमती अं.जा. ढमाळ, राज्यकर उपआयुक्त (इ-०१०१), वस्तु व सेवा कर विभाग, पुणे ४११००६,
- २) डॉ. शा.बा.देवरे, सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, मुंबई ४०० ०२५.

प्रत:-

- १) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता, मुंबई ४०० ०२०.
- २) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ३) मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ४) मंत्री महोदयांचे (मराठी भाषा विभाग) खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ५) राज्यकर आयुक्त, वस्तु व सेवाकर विभाग महाराष्ट्र राज्य मुंबई ४०० ०१०
- ६) अपर राज्यकर आयुक्त, पुणे परिक्षेत्र - १, वस्तु व सेवा कर विभाग, पुणे ४११ ००६
- ७) उपसचिव, वित्त विभाग (वि.प्र.), मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ८) राज्यकर उपआयुक्त (इ-०१०१), वस्तु व सेवा कर विभाग, पुणे ४११ ००६
- ९) सचिव (मराठी भाषा विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- १०) संचालक, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई ४०० ००१.
- ११) सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, प्रभादेवी, मुंबई ४०० ०२५.
- १२) भाषा संचालक, भाषा संचालनालय, वांद्रे, मुंबई ४०० ०५१.
- १३) सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, प्रभादेवी, मुंबई ४०० ०२५.
- १४) सर्व अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १६) निवड नस्ती.

परिशिष्ट

मराठी भाषा विभाग, शासन आदेश क्र. प्रतिनि-२०२२/प्र.क्र.४२/आस्था-२, दि.१९.०९.२०२४ चे
सहपत्र

महाराष्ट्र नागरी सेवा (पदग्रहण अवधी, स्वीयेत्तर सेवा आणि निलंबन,
बडतर्फी व सेवेतून काढून टाकणे यांच्या काळातील प्रदान) नियम,
१९८१ च्या नियम ४० मधील तरतूदीनुसार प्रतिनियुक्तीच्या अटी व शर्ती

१) प्रतिनियुक्तीचा कालावधी:- श्रीमती अं. जा. ढमाळ यांची महाराष्ट्र नागरी सेवा (पदग्रहण अवधी, स्वीयेत्तर सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतून काढून टाकणे यांच्या काळातील प्रदान) नियम, १९८१ च्या नियम ४० मधील तरतूदीनुसार त्यांची प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती करण्यात येईल. तसेच प्रतिनियुक्तीचा कालावधी हा रुजू झाल्यापासून दोन वर्षे इतका असेल.

अ) जर त्यांची सेवा लोकसेवेच्या हिताच्या दृष्टीने शासनास आवश्यक वाटली तर त्यांना त्यांचा प्रतिनियुक्तीचा कालावधी पूर्ण होण्यापूर्वी स्वीयेत्तर सेवेतून केव्हाही परत बोलावण्याचा हक्क शासनास असेल.

ब) जर त्यांच्या सेवेची आवश्यकता राज्य मराठी विकास संस्था यांना नसेल तर त्यांना मूळ सेवेत परत पाठविण्याची मुभा संस्थेस राहिल. मात्र तत्पूर्वी किमान ३ महिने अगोदर शासनास तसे कळविणे आवश्यक राहिल आणि

क) जर त्यांना आपल्या मूळ कार्यालयाकडे परत यावयाचे असेल तर त्यांना मूळ कार्यालयात परत येण्याची मुभा राहिल. मात्र तत्पूर्वी किमान ३ महिने अगोदर शासनास तसे कळविणे आवश्यक राहिल.

२) वेतन :- ते प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत "उपसंचालक" हे पद धारण करतील. परंतु सदर कालावधीत त्यांनी त्यांच्या राज्यकर उपआयुक्त, "गट-अ" पदाची वेतन संरचना किंवा संस्थेतील उपसंचालक या प्रतिनियुक्तीच्या पदाची वेतनसंरचना स्वीकारू शकतील. सदरची संस्था ही १००% राज्य शासन अनुदानित असल्याने त्यांना प्रतिनियुक्ती भत्ता लागू असणार नाही.

३) महागाई भत्ता :- राज्य शासनाकडील त्यांचे वेतनमान कायम ठेवतील किंवा स्वीयेत्तर सेवेतील पदाशी संलग्न असणाऱ्या वेतनमानात वेतन घेतील. त्याप्रमाणे त्यांना राज्य शासनाकडील किंवा राज्य मराठी विकास संस्था यांच्याकडील नियमानुसार अनुज्ञेय असलेला महागाई भत्ता मिळण्याचा हक्क असेल.

४) **घरभाडे भत्ता / स्थानिक पूरक भत्ता :-** त्यांना राज्य शासनाच्या नियमानुसार वेळोवेळी अनुज्ञेय असेल त्याप्रमाणे घरभाडे भत्ता, स्थानिक पूरक भत्ता मिळण्याचा हक्क असेल.

५) **पदग्रहण अवधी वेतन आणि बदली प्रवास भत्ता :-** स्वीयत्तर सेवेत बदली झाल्यानंतर आणि तेथून परत आल्यानंतर अशा दोन्ही वेळच्या पदग्रहण अवधीमध्ये त्यांचे वेतन व प्रवास भत्ता, राज्य शासनाच्या संबंधित नियमानुसार राज्य मराठी विकास संस्थेकडून देण्यात येतील.

६) **प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत कर्तव्यार्थ केलेल्या प्रवासाकरिता प्रवास भत्ता :-** स्वीयेतर सेवेत रुजू झाल्यानंतर कराव्या लागणाऱ्या प्रवासाकरिता राज्य शासनाच्या संबंधित नियमान्वये किंवा राज्य मराठी विकास संस्थेच्या नियमान्वये प्रवास भत्ता आणि दैनिक भत्ता मिळण्याचा हक्क असेल.

७) **रजा :-** प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ हे नियम लागू असतील. महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ च्या नियम १८ (२) मध्ये दिलेल्या कार्यपद्धतीचा काटेकोरपणे अवलंब करण्यात यावा. स्वीयेतर सेवेतून मुक्त झाल्यानंतर त्यांना परस्पर रजेवर जाण्यास राज्य मराठी विकास संस्थेने परवानगी देता कामा नये. म्हणजेच प्रथम शासकीय सेवेत रुजू होवून मूळ विभागाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून नेहमीच्या पद्धतीने त्यांनी आपली रजा मंजूर करून घेतली पाहिजे. स्वीयेतर सेवेच्या कालावधीत अथवा अखेरीस घेतलेल्या रजेच्या कालावधीबद्दल द्यावयाच्या रजा वेतनाचा कोणत्याही पूरक भत्त्याच्या संबंधातील संपूर्ण खर्च राज्य मराठी विकास संस्थेला सोसावा लागेल.

८) **विकलांगता रजेबद्दल रजा वेतन :-** स्वीयेतर सेवेत किंवा अशा सेवेमुळे आलेल्या विकलांगतेबद्दल मंजूर करता येईल अशा रजेच्या संबंधात, अशी विकलांगता स्वीयेतर सेवा संपल्यानंतर उघडकीस आली तरीसुद्धा रजावेतन देण्यास राज्य मराठी विकास संस्था जबाबदार असेल. अशा रजा वेतनाचा खर्च राज्य मराठी विकास संस्थेकडून वसूल करण्यात येईल.

९) **रजावेतन आणि निवृत्तीवेतन अंशदान :-** सदरची संस्था १००% राज्य शासन अनुदानित असल्याने रजा वेतन व निवृत्तीवेतन अंशदान संस्थेने शासनाकडे जमा करण्याची आवश्यकता नसेल.

१०) **रजामुदती प्रवास सवलत :-** त्यांना राज्य शासनाच्या संबंधित नियमातील तरतूदीनुसार रजामुदती प्रवास सवलत मिळण्याचा हक्क असेल. या संबंधातील खर्च राज्य मराठी विकास संस्थेस सोसावा लागेल.

११) **वैद्यकीय सवलती :-** त्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (वैद्यकीय उपचार) नियम, १९६१ अनुसार अनुज्ञेय असणाऱ्या वैद्यकीय सुविधांपेक्षा कमी प्रतीच्या नसतील अशा सुविधा मिळण्याचा हक्क असेल आणि त्यावरील खर्च राज्य मराठी विकास संस्थेला सोसावा लागेल.

१२) **सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीची वर्गणी :-** स्वीयेतर सेवेतील राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी खात्यात जमा करावयाच्या सर्व रक्कमा संस्थेने भविष्य निर्वाह निधी लेखांकनासाठी विहित

केलेल्या परिपूर्ण अनुसूचीसह थेट महालेखापाल १/२, मुंबई/नागपूर यांच्या कार्यालयात रेखांकित धनाकर्षाद्वारे अथवा स्थानिक रेखांकित धनादेशाद्वारे जमा करावी.

वरील कार्यपद्धतीचा अवलंब न करता अशा रक्कमा चलनाद्वारे बँकेत (कोषागाराशी निगडीत बँक) भरणा केल्यास चलनावर खातेदाराचा संपूर्ण तपशील नमूद करावा. त्याचप्रमाणे चलनासोबत सर्व तपशील भरलेली भविष्य निर्वाह निधी खात्याच्या लेखांकनास विहित केलेली अनुसूची जोडण्याची दक्षता घ्यावी. ह्या तपशीलाअभावी रक्कमा खातेदाराच्या खात्यात उशिराने जमा झाल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित कार्यालयाची तसेच संबंधित कर्मचाऱ्याची राहिल.

प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत त्यांना त्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी खात्यातून परतावा / ना-परतावा अग्रिम मंजूर करण्यास शासन (वित्त विभाग) सक्षम असल्यामुळे याबाबतचे अर्ज वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडे मंजूरीसाठी पाठविण्यात यावेत.

१३) **विभागीय चौकशी :-** त्यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करावयाची असेल तर त्यांना, त्यांच्या मूळ विभागाकडे परत पाठविण्यात येईल. शासन त्यांना निर्वाह भत्ता देईल परंतु तो राज्य मराठी विकास संस्थेकडून वसूल करण्यात येईल.

१४) **बोनस/सानुग्रह प्रदान :-** त्यांना बोनस किंवा सानुग्रह प्रदान अनुज्ञेय नाही. तथापि, राज्य मराठी विकास संस्थेमध्ये बोनस किंवा सानुग्रह प्रदान जाहीर करण्यात येत असल्यास (त्यांच्यावर बोनस देण्याचे कायदेशीर बंधन नसले तरीही) संस्थेने जाहीर केलेले सानुग्रह प्रदान स्वीकारण्यास त्यांना परवानगी देता येईल.

१५) **गट विमा योजना :-** त्यांच्या वेतनातून राज्य शासकीय कर्मचारी गट विमा योजनेच्या वर्गणीपोटी रक्कम राज्य मराठी विकास संस्था दरमहा वसूल करील आणि ही रक्कम धनादेशाद्वारे महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्याकडे पाठवेल. सदर रक्कम "८०११-विमा व निवृत्ती वेतन निधी इतर विमा व निवृत्तीवेतन निधी राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांची गट विमा योजना (८०११००५९५)" या लेखाशीर्षाखाली जमा दर्शविण्यात यावी. सदर वर्गणी भरण्यास विलंब करण्यात आल्यास विलंब कालावधीत दंडनीय दराने व्याज आकारण्यात येईल.

१६) **कर्ज आणि अग्रिम :-** प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत, भविष्य निर्वाह निधी परतावा/प्राप्त/ना-परतावा अग्रिम, घर्बाधणी अग्रिम, मोटारकार अग्रिम, वैयक्तिक संगणक अग्रिम मंजूर करण्यास शासन सक्षम असेल. याबाबतचे त्यांचे अर्ज त्यांच्या मूळ विभागाकडे मंजूरीसाठी पाठविण्यात यावेत. राज्य मराठी विकास संस्थेने त्यांना सदर अग्रिम मंजूर करू नये.

१७) **प्रतिनियुक्तीवर असताना रजेवरून अथवा प्रशिक्षणावरून परत आल्यानंतर नियुक्ती :-** त्यांच्या प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत रजेवर गेल्यास किंवा प्रशिक्षणासाठी गेल्यास आणि ते धारण करीत असलेल्या पदावर अन्य अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आली आणि रजेवरून अथवा प्रशिक्षणावरून परत आल्यानंतर त्यांची नियुक्ती अन्य पदावर करण्यात आली तर रजा वेतन, वेतन, पदग्रहण अवधी, सक्तीचा खोळंबा

कालावधी, इत्यादीबाबत सर्व खर्च रजा समाप्तीच्या अथवा प्रशिक्षण समाप्तीच्या दिनांकापासून ते अन्य पदाचा कार्यभार धारण करणे या दिनांकापर्यंत राज्य मराठी विकास संस्थेला सोसावा लागेल.

१८) **बढती :-** प्रतिनियुक्तीवर असताना त्यांची मूळ विभागात बढती होण्याची वेळ आली असेल तर सर्वसाधारणपणे त्यांची प्रतिनियुक्ती पुढे चालू ठेवू नये. तथापि सक्षम प्राधिकाऱ्याने त्यांची प्रतिनियुक्ती पुढे चालू ठेवली तर, त्यांना निकट-निम्नता नियमानुसार बढतीच्या पदाचे वेतन मंजूर केले जाईल आणि निकट निम्नता नियमाचा लाभ सहा महिन्यांनंतर अनुज्ञेय असणार नाही.

१९) **कायमचे समावेशन:-** जर मागाहून त्यांची राज्य मराठी विकास संस्थेच्या सेवेमध्ये सामावून घेतले जाण्याची इच्छा असेल व अशा प्रस्तावास शासनाची मान्यता मिळाल्यास, त्यांना सामावून घेतले जाईल त्या दिनांकापासून ते शासकीय सेवेतून निवृत्त झाल्याचे मानले जाईल.

२०) **शासनाने वेळोवेळी विहीत केलेले नियम लागू करणे :-** त्यांना प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत शासन वेळोवेळी जे नियम करील किंवा जे कार्यकारी आदेश निर्गमित करील ते नियम कार्यकारी आदेश यथास्थिती लागू असतील.